

В. П. Мищенко, І. В. Руденко, О. І. Подолян

АНАЛІЗ ЧАСТОТИ БАГАТОПЛІДНЯ У ЖІНОК ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Одеський національний медичний університет

Реферат. В. П. Мищенко, І. В. Руденко, О. І. Подолян. **АНАЛИЗ ЧАСТОТЫ МНОГОПЛОДНОЙ БЕРЕМЕННОСТИ У ЖЕНЩИН ОДЕССКОГО РЕГИОНА.** Многоплодная беременность представляет серьёзную проблему в медицине и обществе в связи с значительным ростом частоты акушерских и перинатальных осложнений при этой патологии. Среди этиологических факторов многоплодной беременности остается открытым вопрос связи между частотой спонтанной многоплодной беременности и качеством окружающей среды места жительства будущих матерей. Проведен анализ данных медицинской статистики по вопросу изучения удельного веса распространенности многоплодной беременности в г. Одессе и районах Одесской области с 2000 г. по 2009 г. Изучено результаты социально-гигиенического мониторинга, где выделено территории повышенного риска для здоровья населения. Выявлено, что самые высокие показатели родов многоплодной беременностью зафиксированы в г. Одессе – 10,15%, в семи южных и в четырех северных районах Одесской области, которые отнесены к территориям повышенно риска для здоровья населения.

Ключевые слова: беременность многоплодная, окружающая среда

Реферат. В. П. Мищенко, І. В. Руденко, О. І. Подолян. **АНАЛІЗ ЧАСТОТИ БАГАТОПЛІДНЯ У ЖІНОК ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ.** Багатоплідна вагітність представляє серйозну проблему в медицині і суспільстві у зв'язку з значним ростом частоти акушерських та перинатальних ускладнень, що пов'язані з цією патологією. Етіологічні чинники спонтанного багатопліддя множинні. Серед останніх залишається відкритим зв'язок між частотою багатоплідної вагітності, що наступила спонтанно, та якістю довкілля місць мешкання майбутніх матерів, вагітних. Проведено аналіз даних медичної статистики з вивчення питомих ваг розповсюдження багатоплідної вагітності в м. Одесі та районах Одеської області з 2000 р. по 2009 р. Вивчено результати соціально-гігієнічного моніторингу, де виділено території підвищеного ризику для здоров'я населення. Виявлено, що найвищі показники частоти пологів багатоплідною вагітністю зафіксовано в м. Одесі – 10,15%, в семи південних та чотирьох північних районах Одеської області, які віднесено до територій підвищено ризику для здоров'я населення.

Ключові слова: вагітність багатоплідна, навколишнє середовище

Summary. V. P. Michenko, I. V. Rudenko, A. I. Podolan **ANALYSIS OF FREQUENCY OF MULTIFETATION FOR WOMEN OF ODESSA REGION.** A multifetation presents a serious problem in medicine and society in connection with considerable growth of frequency of obstetric and perinatal complications at it pathologists. Among the etiologic factors of multifetation a question of connection is opened between frequency by a spontaneous multifetation and quality of environment of places of inhabitation of future mothers. The analysis of data of medical statistics is conducted through question of study of specific gravity of prevalence of multifetation in Odessa and districts of Odessa area with 2000 for 2009. The results of the socially-hygienical monitoring are studied where territories of enhanceable risk are selected for the health of population. It is exposed, that the most high indexes of births of

polycarpous pregnancy are fixed in to Odessa – 10,15%, in seven South and in four northlands of the Odessa area, which are delivered to territories enhanceable risk for the health of population.

Keywords: pregnancy polycarpous, circumferential environment

Багатоплідну вагітність визнано патологічним станом і віднесено до патологічного акушерства у зв'язку з виникненням великого числа гестаційних ускладнень (перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду), захворюваності плодів і новонароджених (недоношеність, морфофункціональна незрілість, вроджені вади розвитку тощо) [1].

Останнім десятиріччям відмічено значний ріст частоти багатопліддя та акушерських і перинатальних ускладнень, що пов'язані з ним [2].

За даними науковців різних країн світу [3], частота багатоплідної вагітності складає від 0,7 до 3%. Пологи двійнею зустрічаються в 20-30%, трійнею – в 4-6%, чотирма і більшим числом плодів – у 0,2-0,4%, особливо після застосування допоміжних технологій запліднення.

Материнська захворюваність при багатоплідній вагітності у 2-4 рази, а перинатальна смертність – у 3-7 раз вище, ніж при одноплідній вагітності [4].

Етіологічні чинники спонтанного багатопліддя множинні. Серед останніх залишається відкритим зв'язок між частотою багатоплідної вагітності, що наступила спонтанно, та якістю довкілля місць мешкання майбутніх матерів, вагітних.

Метою дослідження було вивчення частоти зустрічальності багатоплідної вагітності серед жінок Одеського регіону за десять останніх років.

Матеріали та методи дослідження. Проведено аналіз даних медичної статистики з вивчення питомих ваг розповсюдження багатоплідної вагітності в м. Одесі та районах Одеської області з 2000 по 2009 рр. Вивчено результати соціально-гігієнічного моніторингу Одеської обласної санітарно-епідеміологічної станції (ОСЕС) [5], де виділено території підвищеного ризику для здоров'я населення.

Результати та їх обговорення. Динаміка частоти багатоплідної вагітності на 1000 пологів по області за 2000-2009 рр. представлена у таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка частоти багатоплідної вагітності по Одеській області за 2000-2009 рр.

Роки	Кількість пологів	Частота багатоплідної вагітності	Питома вага %	Частота на 1000 пологів
2000	21535	149	0,69	6,92
2001	21228	175	0,82	8,24
2002	21711	162	0,75	7,46
2003	22864	178	0,78	7,79
2004	23283	207	0,89	8,89
2005	23590	213	0,9	9,03
2006	25151	228	0,91	9,07
2007	27097	241	0,89	8,89
2008	29603	285	0,96	9,63
2009	28930	325	1,1	11,23
Всього	244992	2163	0,88	8,83

За даними статистичного аналізу загальна кількість пологів за останні 10 років в Одеській області склала 244992 випадки, а частота багатоплідної вагітності - 2163, склало 0,88% від загальної кількості пологів. Середній показник частоти багатоплідної вагітності по Одеській області за 10 років на 1000 пологів склав 8,83%.

Аналіз динаміки частоти багатоплідної вагітності свідчить про синусоїдальний тип динаміки з чіткою тенденцією до зростання. Кількість пологів у 2000 році всього по області склала 21535, а частота багатоплідної вагітності - 149, що склало 6,92 на 1000 пологів. За 2009 рік загальна кількість пологів збільшилась до 28930, а частота багатоплідної вагітності - до 325, що становило 11,23 на 1000 пологів, що у 1,6 рази більше ніж у 2000 р.

Аналіз динаміки частоти багатоплідної вагітності по м. Одеса за останні 10 років представлено у таблиці 2.

Загальна кількість пологів зростала з року в рік : від 6687 - у 2000 р. до 10425 - у 2009. У 2001 та 2009 роках відмічено спад демографічної активності. Щодо абсолютної частоти багатоплідної вагітності, то вона постійно збільшувалась з року в рік, з 43 пологів за 2000 р. до 149 - за 2009 р., що було у 3,5 рази більше.

Таблиця 2

Динаміка частоти багатоплідної вагітності по м. Одеса за 2000-2009 рр.

Роки	Кількість пологів	Частота багатоплідної вагітності	Питома вага %	Частота на 1000 пологів
2000	6687	43	0,64	6,43
2001	6514	54	0,83	8,29
2002	7122	63	0,88	8,85
2003	7735	76	0,98	9,83
2004	8355	81	0,97	9,69
2005	8977	94	1,05	10,47
2006	9437	86	0,91	9,11
2007	9769	90	0,92	9,21
2008	10681	134	1,25	12,55
2009	10425	149	1,43	14,29
Всього	85702	870	1,02	10,15

З урахуванням частоти багатоплідної вагітності на 1000 пологів динаміка за роками також носила синусоїдальний тип з чіткою тенденцією до зростання: від 6,43% у 2000 р. до 14,29% - 2009 р. Середній показник багатоплідної вагітності за 10 років по м. Одесі склав 10,15%. Слід відмітити, що за останні роки на фоні зростання частоти пологів багатоплідною вагітністю, зросла частота запліднення за допомогою допоміжних репродуктивних технологій.

Протягом останніх 10 років за окремими територіями відповідно до районів Одеської області найвища частота пологів багатоплідною вагітністю на 1000 пологів зафіксовано в м. Одесі – 10,15%, у Б.-Дністровському (м. Б.-Дністровськ і Б.-Дністровський район) – 9,1%, у Ізмайльському районі – 7,2%, Любашівському і Тарутінському – по 6,7%, Ренійському – 6,6%, Татарбунарському – 6,3%, Саратському, Арцизьському, Кілійському – по 6,0%. Найнижчі показники частоти пологів у жінок з багатопліддям були у В.-Михайлівському – 2,7%, Роздільнянському – 2,9%, Іванівському – 3,6% районах.

Щодо картографування Одеської області, то найвищі показники пологів багатоплідною вагітністю були у восьми південних та чотирьох північних (Кодимський, Котовський, Красноокнянський, Любашівський) районах. Низькі показники мали райони (Ананівський, Ширяївський, Роздільнянський, Іванівський), що територіально розміщені у середній смузі області.

За останні 10 років при багатоплідній вагітності у структурі акушерських ускладнень відповідно до МКХ-10 найвища питома вага припадає на загрозу передчасних пологів (65,7%), передчасні пологи (36,3%), прееклампсію (58,2%), плацентарну дисфункцію (62,2%), багатоводдя (36,6%), гестаційну анемію (86,7%), акушерські кровотечі (23,8%).

Частота гестаційних ускладнень зростала пропорційно зростанню частоти багатоплідної вагітності. За окремими видами ускладнень показники достовірно зростали в динаміці майже в тричі.

Серед нозологічних форм перинатальної патології визначено зростання частоти затримки внутрішньоутробного розвитку плода у 2 рази, вроджених вад розвитку – у 3,5 рази, антенатальної загибелі плода – у 2,1 рази.

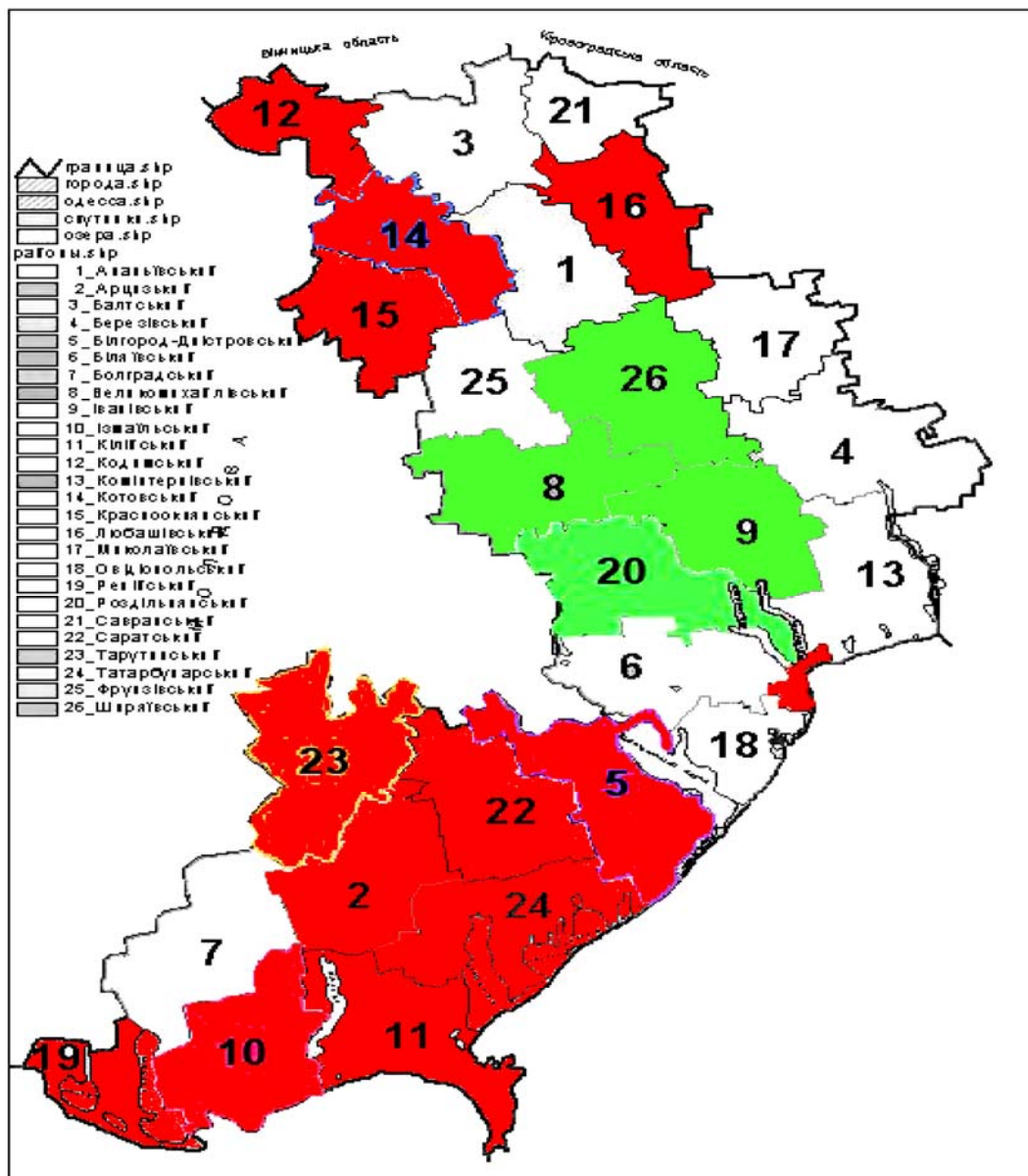

Рис. Зони найвищої та найнижчої частоти пологів багатоплідною вагітністю в Одеській області

Для вивчення питання про імовірний зв'язок між якістю довкілля та спонтанним виникненням багатопліддя нами було вивчено аналіз показників якості довкілля (вода, повітря, ґрунт).

За результатами соціально-гігієнічного моніторингу ОСЕС [5], було виділено такі території підвищеного ризику для здоров'я населення: м. Одеса, Б. Дністровський, Савранський, Любашівський, Арцизьський, Березівський, Саратський, Татарбунарський, Тарутінський, Болградський, Ізмайльський, Ренійський, Кілійський, Котовський, Комінтернівський райони.

Проведене співставлення між частотою пологів багатоплідною вагітністю та показниками соціально-гігієнічного моніторингу показало, що найвища частота цієї патології зустрічається у зазначених зонах ризику. Наведені результати свідчать про те, що, незважаючи на багатофакторність виникнення багатопліддя, необхідно приділяти велику увагу стимулюючому впливу на організм чинників навколишнього середовища у субтоксичних дозах.

Висновки:

1. Згідно з даними статистичного аналізу, середній показник частоти пологів багатоплідною вагітністю за останні 10 років (2000-2009) на Одещині становив 8,83‰.
2. Найвищі показники пологів багатоплідною вагітністю із загальної кількості за 2000-2009 рр. зафіксовано в м. Одесі восьми південних та чотирьох північних районах Одеської області, які віднесено до територій підвищено ризику для здоров'я населення.
3. Найнижчі показники пологів багатоплідною вагітністю із загальної кількості за 2000-2009 рр. зафіксовано в районах (Ананьївський, Ширяївський, Роздільнянський, Іванівський), що територіально розміщені у середній смузі області.
4. Незважаючи на багатофакторність спонтанного виникнення багатоплідної вагітності, необхідно приділяти велику увагу впливу на організм чинників навколишнього середовища у субтоксичних дозах, що потребує подальших поглиблених досліджень.

Література

1. Ракишева А. Г. Прогнозирование плацентарной недостаточности при многоплодной беременности / А. Г. Ракишева // Русский медицинский журнал. -2010. - №19. – С. 1164-1165.
2. Вдовиченко Ю. П. Перинатальні наслідки багатоплідності / Ю. П. Вдовиченко, А. В. Ткаченко // Одеський медичний журнал. - 2005. - №2(88). – С. 56-60.
3. Павлова Н. Г. Пренатальные исходы при многоплодии / Н. Г. Павлова, В. С. Прохорова // Журнал акушерства и женских болезней. -2010. - №3. –С. 55-59.
4. Чернуха Е.А. Многоплодная беременность / Е. А. Чернуха // Справочник фельдшера и акушерки. – 2005. - №2. – С.18-28.
5. Засипка Л. Г. Позитивіська парадигма в еколого-гігієнічних дослідженнях / Л. Г. Засипка, Ю. М. Ворохта // Інтегративна антропологія. – 2009. - №1(13). – С. 42-46.